

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z HISTORII, WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE, PRZEDMIOTU
UZUPELNIAJĄCEGO: HISTORIA I SPOŁECZEŃSTWO
ORAZ PRZEDMIOTU: ELEMENTY PRAWA**

Podstawa prawna:

Ustawy z dnia 20 lutego 2015 o zmianie ustawy o systemie oświaty i niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015. poz.357)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U.2015, poz.843)

Ocenianie osiągnięć uczniów z historii, wiedzy o społeczeństwie, przedmiotu: historia i społeczeństwo, przedmiotu: elementy prawa odbywać się będzie w oparciu o następujące sposoby sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów:

1. Sprawdziany pisemne, odbywające się w formie:

- a) testów z zadaniami otwartymi (krótka odpowiedź na pytania, rozprawka, test z luką)
- b) testów z zadaniami zamkniętymi (na dobieranie, wielokrotnego wyboru, prawda – fałsz)
- c) testów z zadaniami otwartymi i zamkniętymi
- d) odpowiedzi na pytania w formie opisowej
- e) wypracowań

2. Krótkie sprawdziany obejmujące treści z ostatnich trzech tematów – tzw. kartkówki.

3. Odpowiedzi ustne- sprawdzana jest wiedzy i umiejętności ucznia w zakresie rozumienia problemu oraz związków przyczynowo – skutkowych. Ocenie podlegają także przygotowywane przez uczniów prezentacje multimedialne. Na lekcjach wiedzy o społeczeństwie podlega ocenie znajomość aktualnych wydarzeń społeczno- politycznych w kraju i na świecie (znajomość wydarzeń z ostatniego tygodnia z odwołaniem do wcześniejszych wydarzeń) w formie ustnej lub pisemnej.

4. Analizę materiałów źródłowych:

Rodzaje materiałów źródłowych podlegających analizie:

- a) pisane: normatywne i narracyjne
- b) ikonograficzne
- c) kartograficzne
- d) statystyczne

5. Aktywność ucznia na zajęciach edukacyjnych oraz innych formach poza zajęciami edukacyjnymi:

Rodzaje aktywności uczniów:

- a) debaty oksfordzkie
- b) symulacje procesów sądowych

- c) udział uczniów w dyskusjach
- d) inne formy aktywności

6. W oparciu o pracę w grupach (uwzględniając samoocenę ucznia)

7. W oparciu o prace długoterminowe ze szczególnym uwzględnieniem projektu edukacyjnego. Ponadto ocenie podlegają takie formy jak np. recenzja przeczytanej książki, sprawozdanie z wycieczki do muzeum, udział w konkursach historycznych i z wiedzy o społeczeństwie, przygotowywanie pomocy dydaktycznych.

Zasady oceniania poszczególnych form aktywności ucznia:

1.Zasady ogólne

- 1.Ocenianie będzie dokonywane na podstawie sześciostopniowej skali ocen, z możliwością dodania znaków plus (+) i minus (-) przy ocenach częściowych.
- 2.Ocena z prac pisemnych (sprawdziany, analiza materiałów źródłowych) opatrzona będzie komentarzem określającym aktualny stan wiedzy i umiejętności ucznia oraz wskazówkami do dalszej pracy. Informacja zwrotna podana będzie w postaci zapisów wskazujących błędy rzeczowe, ortograficzne, gramatyczne. Przekazywana będzie ona uczniowi w trakcie zajęć lekcyjnych lub rodzicom ucznia podczas wywiadówek, konsultacji lub spotkań indywidualnych z nauczycielem.
- 3.W przypadku innych form sprawdzania wiedzy i umiejętności niż ujętych w punkcie 2 uczeń otrzymuje ocenę w skali ocen szkolnych z komentarzem ustnym dotyczącym braków wiedzy i umiejętności oraz wskazaniem obszarów wiedzy wymagających podjęcia nauki przez ucznia
4. Na każde zajęcia obowiązuje ucznia znajomość trzech ostatnich tematów bądź materiału z którego przeprowadzana jest zapowiadana wcześniej powtórka wiadomości. Usprawiedliwienie ucznia za nie przygotowanie się do lekcji może nastąpić tylko w przypadku dłuższej nieobecności (od tygodnia) spowodowanej chorobą bądź wypadkami losowymi. Wymagane jest usprawiedliwienie nieobecności przez rodziców.
5. Oceny śródroczne i roczne wystawiane są w oparciu o oceny częściowe.
- 6.Aby uzyskać ocenę śródroczną lub roczną uczeń musi być obecny na większości zajęć (od 51%) i uzyskać oceny częściowe z co najmniej trzech wymienionych sposobów sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia (w tym obowiązkowo ze sprawdzianów pisemnych)

2.Szczegółowe zasady oceniania poszczególnych form aktywności ucznia:

Sprawdzian pisemny:

Sprawdzian pisemny musi być zapowiedziany co najmniej na tydzień przed jego przeprowadzeniem. Uczniowie są zobowiązani do uczestnictwa w sprawdzianie w określonym dniu. Nieobecność na sprawdzianie może być usprawiedliwiona chorobą ucznia, potwierdzoną przez rodziców. Uczeń, który z przyczyn losowych nie może pisać sprawdzianu w wyznaczonym terminie powinien uczynić to w innym czasie wyznaczonym przez nauczyciela (nie później niż w ciągu dwóch tygodni po przyjściu do szkoły). Nowy termin sprawdzianu wyznacza nauczyciel podczas pierwszych zajęć na których uczeń jest obecny. Poprawie podlega tylko ocena niedostateczna uzyskana ze sprawdzianu. Uczeń może to uczynić w terminie dwóch tygodni, jest to dobrowolne. Nieusprawiedliwiona nieobecność na sprawdzianie skutkuje oceną niedostateczną bez możliwości jej poprawy.

W zależności od zdobytych punktów uczniowie otrzymują następujące oceny:

celujący	99.1%-100% i powyżej
bardzo dobry	99%- 91%
dobry	90%- 71%
dostateczny	70%- 51%
dopuszczający	50%- 41%
niedostateczny	40% i poniżej

Krótkie sprawdziany:

Kartkówki 10 – 15 – minutowe są obowiązkowe i nie podlegają poprawie. Zakres ich treści obejmuje trzy ostatnie tematy lub aktualne wydarzenia społeczno – polityczne w kraju i na świecie (wiedza o społeczeństwie). Z kartkówki nie przewiduje się oceny celującej ze względu na mały zakres materiału, podlegającego ocenie.

Materiały źródłowe:

Sprawdzana jest umiejętność analizy materiałów źródłowych. Dokonuje się tego poprzez ocenę udzielanych przez ucznia w formie ustnej lub pisemnej odpowiedzi. Podstawą oceny są odpowiedzi na zadane przez nauczyciela pytania do jednego lub kilku zestawionych w całość problemową źródeł.

Odpowiedzi ustne:

Na ocenę z odpowiedzi ustnej składają się następujące elementy:

- a) treść merytoryczna
- b) argumentacja
- c) wyrażanie sądów i ich uzasadnianie
- d) stosowanie języka historycznego
- e) sposób prezentacji

Przy ocenie prezentacji multimedialnych ocenie podlega:

- a) zgodność z tematem
- b) sposób prezentacji,
- c) estetyka wykonania pracy.

Przy odpowiedziach ustnych dodatkowe pytania naprowadzające wpływają na obniżenie oceny. Zadanie 2-3 pytań naprowadzających obniża ocenę o jeden stopień w skali ocen szkolnych , zadanie 4 lub więcej pytań naprowadzających obniża ocenę o 2 stopnie w skali ocen szkolnych.

Aktywność na zajęciach:

Ocenie podlegają różnorodne formy aktywności uczniów takie jak: udział w dyskusji na lekcji, przygotowanie się i prezentacja własnego stanowiska w trakcie debat oksfordzkich,

uczestnictwo w symulacji procesów sądowych oraz inne. Na ocenę składają się następujące elementy:

- a) treść merytoryczna
- b) argumentacja
- c) wyrażanie sądów i ich uzasadnianie
- d) stosowanie języka historycznego
- e) sposób prezentacji

Praca w grupach:

Praca w grupach polega na efektywnym współdziałaniu w zespole, skutecznym porozumiewaniu się w różnych sytuacjach, rozwiązywaniu problemów, efektywnym posługiwaniu się techniką informacyjną. Możliwa jest samoocena ucznia oraz ocena nauczyciela, uwzględniająca zaangażowanie ucznia i sposób prezentacji przygotowywanych treści. Ocenie podlega każdy uczeń z grupy. Ocena może być zróżnicowana w zależności od zaangażowania uczniów w wykonywane zadania.

Prace długoterminowe:

Oceniana będzie samodzielna praca ucznia – realizacja projektu edukacyjnego, gromadzenie i dokumentacja różnych źródeł historycznych, czytanie i twórcze wykorzystywanie literatury, korzystanie z wiedzy muzealnej, osiągnięcia w konkursach. Za zwycięstwo w konkursie historycznym uczeń może uzyskać oceną celującą, jako ocenę częściową (etap powiatowy, wojewódzki, ponadwojewódzki).

Wymagania na oceny w klasach o nauczaniu w zakresie podstawowym:

Ocena celująca (6)

Uczeń wykazuje się znajomością faktografii oraz terminologii z historii, wiedzy o społeczeństwie, przedmiotu uzupełniającego: historia i społeczeństwo bądź elementów prawa, zawartej zarówno w podstawie programowej. Biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami. Trafnie sytuuje wydarzenia historyczne w czasie i przestrzeni oraz umie prezentować i uzasadniać własne stanowisko. Samodzielnie selekcjonuje i interpretuje wydarzenia historyczne, wysuwa wnioski, dokonuje niezależnych ocen. Dokonuje integracji wiedzy o przeszłości czerpanej z różnych źródeł informacji oraz własnych doświadczeń, ocen, refleksji. Formułuje i uzasadnia opinie i wnioski historyczne w formie krótkich wypowiedzi pisemnych i ustnych. Aktywnie uczestniczy w pracy na lekcjach, w kołach zainteresowań. Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych na poziomie powiatowym, wojewódzkim i ponadwojewódzkim.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń wykazuje się znajomością podstawowych treści z podstawy programowej z historii, wiedzy o społeczeństwie, przedmiotu uzupełniającego: historia i społeczeństwo bądź

elementów prawa oraz umiejętnością analizowania i interpretacji wydarzeń historycznych, dokonywaniem ich oceniania i wnioskowania. Bez trudności i trafnie umiejscawia wydarzenia w czasie i przestrzeni. Wykazuje zainteresowanie problematyką historyczną, samodzielnie poszerza wiedzę, bezbłędnie wywiązuje się ze stawianych przed nim zadań, a także samodzielnie się ich podejmuje.

Ocena dobra (4)

Uczeń zna podstawowe treści zawarte w podstawie programowej z historii, wiedzy o społeczeństwie, elementów prawa, przedmiotu uzupełniającego: historia i społeczeństwo, umie odtworzyć, ale logicznie formułować oceny i wnioski oraz interpretować fakty i zjawiska historyczne. Z drobnymi błędami potrafi je umiejscawiać w czasie i przestrzeni. Wykazuje aktywność na zajęciach, dobrowolnie podejmuje się stawianych przed nim zadań.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń wykazuje się znajomością podstawowych treści z podstawy programowej z historii, wiedzy o społeczeństwie, przedmiotu uzupełniającego: historia i społeczeństwo, przedmiotu: elementy prawa, ograniczoną umiejętnością ich analizy przyczynowo-skutkowej. W niewielkim stopniu podejmuje próbę oceny wydarzeń i zjawisk historycznych. W zakresie podstawowym operuje czasem i przestrzenią. Posługuje się ubogim leksykalnie językiem i niewielkim zasobem słów.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń mimo wyraźnych luk, błędów i niedociągnięć w nauce potrafi przy wydatnej pomocy nauczyciela opanować wiadomości i umiejętności konieczne, istotne dla dalszego kształcenia. Formułuje powierzchowne wnioski, wykazuje niewielką znajomość chronologii i terminologii oraz bardzo często błędnie lokalizuje fakty historyczne w przestrzeni. Operuje językiem bardzo prostym, ubogim pod względem leksykalnym.

Ocena niedostateczna (1)

Uczeń nie opanował podstawowego materiału rzeczowego zawartego w podstawie programowej z historii, wiedzy o społeczeństwie, przedmiotu uzupełniającego: historia i społeczeństwo, elementów prawa, oraz istotnej terminologii historycznej. W sposób błędny i niedojrzały formułuje oceny i wysuwa wnioski. Nie posiada umiejętności umiejscawiania faktów w czasie i przestrzeni. Popelnia poważne błędy chronologiczne. Jego język jest prosty i niekomunikatywny. Poziom wiedzy i umiejętności uniemożliwia mu kontynuację nauki na wyższym szczeblu kształcenia.

Wymagania na oceny w klasach o nauczaniu w zakresie rozszerzonym:

Ocena celująca (6)

Uczeń wykazuje się znajomością faktografii oraz terminologii z historii, wiedzy o społeczeństwie, zawartej zarówno w podstawie programowej, Rozwija swoje umiejętności, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami. Wykorzystuje pogłębioną wiedzę do opisu i oceny problemów historycznych z uwzględnieniem zasad naukowego badania przeszłości. Trafnie sytuuje wydarzenia historyczne w czasie i przestrzeni oraz umie prezentować i uzasadniać własne stanowisko. Samodzielnie selekcjonuje i interpretuje wydarzenia historyczne, wysuwa oryginalne wnioski, dokonuje niezależnych ocen. Wobec odmiennych poglądów w historiografii wykazuje postawę krytyczną. Dokonuje integracji wiedzy o przeszłości czerpanej z różnych źródeł informacji oraz własnych doświadczeń, ocen, refleksji. Podejmując się dodatkowych zadań, cechuje się samodzielnością, swobodą wypowiedzi, umiejętnością prezentowania wyników pracy na forum publicznym oraz obroną własnych opinii w polemice lub dyskusji. Aktywnie uczestniczy w pracy na lekcjach, w kołach zainteresowań. Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych na poziomie powiatowym, wojewódzkim i ponadwojewódzkim.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń wykazuje się znajomością zarówno podstawowych jak i rozszerzonych treści z podstawy programowej z historii, wiedzy o społeczeństwie, umiejętnością analizowania i interpretacji wydarzeń historycznych, dokonywaniem ich twórczego oceniania i wnioskowania. Swobodnie znajduje związki przyczynowo- skutkowe między faktami. Potrafi posługiwać się właściwymi argumentami w polemice lub dyskusji. Bez trudności i trafnie umiejscawia wydarzenia w czasie i przestrzeni. Wykazuje zainteresowanie problematyką historyczną, samodzielnie poszerza wiedzę, bezbłędnie wywiązuje się ze stawianych przed nim zadań, a także samodzielnie się ich podejmuje.

Ocena dobra (4)

Uczeń zna podstawowe i rozszerzone treści z podstawy programowej, potrafi w sposób odtwórczy, ale logicznie formułować oceny i wnioski oraz interpretować fakty i zjawiska historyczne. Z drobnymi błędami potrafi je umiejscawiać w czasie i przestrzeni. Wykazuje aktywność na zajęciach, dobrowolnie podejmuje się stawianych przed nim zadań. Wykonując zadania cechuje się samodzielnością i przy pomocy nauczyciela potrafi formułować wnioski.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń wykazuje się znajomością podstawowych i rozszerzonych wiadomości z historii, wiedzy o społeczeństwie w ograniczonym zakresie. Potrafi dokonać analizy przyczynowo – skutkowej wydarzeń przy pomocy nauczyciela. W niewielkim stopniu podejmuje próbę oceny wydarzeń i zjawisk historycznych. W zakresie podstawowym operuje czasem i przestrzenią. Posługuje się przeciętnym językiem i stosuje ograniczone słownictwo historyczne.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń mimo wyraźnych luk, błędów i niedociągnięć w nauce potrafi przy wydatnej pomocy nauczyciela opanować wiadomości i umiejętności konieczne, istotne dla dalszego kształcenia. Formułuje powierzchowne wnioski i płytkie oceny wydarzeń oraz postaci historycznych, wykazuje niewielką znajomość chronologii i terminologii oraz często błędnie lokalizuje fakty historyczne w przestrzeni. Operuje językiem bardzo prostym, ubogim pod względem leksykalnym.

Ocena niedostateczna (1)

Uczeń nie opanował podstawowego materiału z historii lub wiedzy o społeczeństwie zawartego w podstawie programowej oraz terminologii historycznej. W sposób błędny i niedojrzały formułuje oceny i wysuwa wnioski. Nie posiada umiejętności umiejscawiania wydarzeń w czasie i przestrzeni. Popelnia poważne błędy chronologiczne. Jego język jest prosty i niekomunikatywny. Poziom wiedzy i umiejętności uniemożliwia mu kontynuację nauki na wyższym szczeblu kształcenia.